

Èsse de două ori in septemana: Jol-a si Domineca; era candu va pretinde importantia mastorilor, va esi de trei seu de patru ori in septemana.

Pretulu de prenumeratiune pentru Austria:

pe un anu intregu 8 fl. v. a.
 „ diumetate de anu 4 „ „ „
 „ patriaria 2 „ „ „
 pentru Romania si strainatate:
 „ anu intregu 12 fl.
 „ diumetate de anu 6 „ „

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespundinti nostri, si de-adreptulu la Redactiune Alte-Postgasse Nr. 1. unde sunt a se adresa si corespondentiile, ce privescu Redactiunea, administratiunea seu speditura; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi; era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuale si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linia; repetirile se facu cu pretiu scadutu. Pretulu timbrului cate 30 cr. pent. una data se antecipa.

Pesta, 30 florariu/11 ciresieriu 1870.

Dietele Laitaniei nemtiesci se vor intruni in lun'a ce vine, ca se p'ota alege carundu deputati in senatulu imperiale, carele la rondulu seu asideria are se allega pre delegati, pentru ca la tomna se p'ota funtuana delegatiunile amenduror diumetatiloru de imperatia.

Gvernulu de Viena mai are unu picu de scrupulu in contr'a intrunirii diumeteloru in timpu de vera, caci ver'a aristocratia nalta — carea da unu contingentu forte mare singurateciloru diete — se ie pre la calde p'in strainatate, si astu-feliu absentandu, e tema ca dietele unu vor pote funtuana.

Inse necesitatea d'a ave delegatiuni la tomna, l'impinge pe gvernu a trece y peste scrupulu ce-i vine din partea aristocratiei.

In ajunulu alegeriloru dietali, tote nationalitatile din Laitania de acolo se sternira spre activitate mare. Acest'a se constata mai chiaru: la rutenii din Galitia, cari tindu se scape de egemonia poloniloru, — la sloveni, cari lucra a scote deputati natiunali, contra candidatiloru asié-numiti liberali (nemti), — dar mai vertosu la slavii si italianii din Dalmatia, unde spiritele s'au iritatu intr'atata, in catu gvernuflu afl'a cu cale a mai lansa acolo militia ce era s'o scota.

In catu despre pusetiunea romaniloru din Bucovina in acestu timpu de actiune, cetimu prin foile straine ca doi s'au tienutu trei conferintie de odata in trei locuri. La parere deci contielegerea ar lipsi, dar noi scimu ca romanii din Bucovina au datu pururia celu mai frumosu esemplu de contielegere.

De Tiarulu Rusiei, catu a fostu la Ems, omenii straini nu se puteau apropia, asi-lu grigia suit'a sa rusésca. Nici cate o deputatiune, ce i se imbia, nu gasia primire. Caus'a acestei ingrigiri strairdinarie, se splica de comunu cu privire la multele atentate ce s'au facutu a supra vietiei Tiarului, si mai vertosu cu privire la multele comploturi ce astadi esistu in Russia si se ramurescu pana prin tierile apusene ale Europei.

Acum'a inse, caus'a se splica de totu altmintre. Adeca Tiarulu e morbosu forte. Despre natur'a morbulu se afirma ca semena celeia, candu lipsesce o dog'a la capu.

In legatura cu acest'a, e vorba despre abdicerea de tronu, pe care ar fi se-izmeze fiulu seu.

Acestu evinémentu, ar fi de mare importantia politica atatu pentru Europ'a catu si pentru Asia.

Este sciutu ca Tiarulu si-a pre favoritu instrumintele sale nemtiesci, importate din Germania, in catu a causatu mare resensu in rusi.

Prevedindu ca dupa acesta desceptare, rusii au se se misce si ca venitorulu va fi alu loru, Tiarulu a comandatu fiulu seu o credintia politica natiunala rusésca. Diseramu in adinsu comandatu, caci asi'a e datin'a in dinastiele absolutistice. Ele nu se dau de usate pentru presentu, ci pururia vor se aiba membri si pentru politic'a ce vine.

De aceea, cesareviculu de astadi, candu se va urca pe tronu, avemu se ne acceptamu a-lu vedé radicandu flamur'a aspiratiuniloru natiunale slave, ceea ce tatalu seu nu voia se faca ci da de cauza de o parte respectulu internatiunalu ce detoresce Austriei, era de alta parte in Turcia respectulu catra influentia poteriloru europene, dar mai vertosu patitele de la Sevastopolu.

Nu suferé indoiela ca Russia, dupa bataia ce a mancatu la Sevastopolu, avu lipsa de reculegere. Sub domnia Tiarului actualu, retienendu-se catu mai tare de la actiunile europene, se reculesse catu de bine, ma anca mai cuceru cate ceva prin Asia. Deci fiulu o va primi intramata.

Organisarea municipieloru.

Publicaramu in nr. trecutu unu estrasu din proieptulu de lege pentru organisarea municipieloru, ce gvernuflu l'a asternutu dietei.

In acelu estrasu, se vedu luminatu principiile pe cari gvernuflu vré se bazeze organisatiunea.

Langa acele principie, se mai vedu in proieptu si unele tendintie, spre apesarea natiunalitatiloru nemagiare.

Va se dica, proieptulu contiene de base cateva principie si tendintie. Si unele si altele ni-su contrarie aspiratiuniloru nostre drepte natiunali. Dar se analisamu din firu in peru ambele categorii de base, a nume:

I. Proieptulu regimului este de principiu aristocraticu. Acest'a se vede apriatu din compunerea comiteteloru municipali. Diumetate din comite, o facu cei ce platescu mai multa contributiune. Acest'a este aristocratia de bani, carea la noi, cu exceptiune forte putiena, este aristocratia de nascere.

Diumetate din comitetu, este deci asecurata pentru aristocratia. Trii urmasu a d'na diumetate compune prin alegeri de catra poporu.

Poporulu a buna sema (dupa datin'a de tote dilele) va alege si cate unu aristocratu, — dar nici unu plebeu din poporu nu va pote intra in diumetatea aristocratiloru.

Va se dica, diumetatea aristocratiloru se mai pote spori cu cateva capete, dar nu si diumetatea poporulu.

Eca precumpenirea aristocratiei, demustrata cu matematic'a!

II. Proieptulu regimului este de principiu centralisticu. Candidatiunea oficialiloru, cine o face? singuru comitelesupremu!

In comisiunea, care essercéza putere disciplinaria a supra oficialiloru, comitetulu alege doi membri, — era pre ceilalti doi membri si pe presiedinte (adeca pe trei insi, pe maiortiate) ii denumesce: cine? comitelesupremu!

Déca e v'orba de investigatiune contra cutarui oficialu: éca comitelesupremu!

Déca e a-lu suspinde: comitelesupremu!

A-lu substitui: comitelesupremu!

A-lu demisiuna: comitelesupremu!

A-lu denumi, si anca o denumire a careia validitate se se intinda pana la restauratiunea ce vine dupa siese ani, — éra si unu dreptu alu comitelui supremu!

A denumi pre vietia personalulu de manipulasiune, oficialii de securitate si toti servitorii, — éra si dreptulu comitelui supremu!

A denumi pre siese ani oficialii de specialitate, — éra si dreptulu comitelui supremu!

Astu-feliu, ori in catro te intorci, gasesci ori preponderantia comitelui supremu, ori influentia lui eschisiva, pururia elu si numai elu.

Candu asi'a poterea mai tota se concentreza in man'a unei singure persoane, denumite de gvernu, adeca in man'a comitelui supremu, proieptulu cu dreptu cuventu se pote numi centralisticu.

III. Proieptulu regimului este de principiu absolutisticu. Comitelesupremu, candu suspinde pe veri unu oficialu,

candu ordona investigatiune in contr'a lui, candu ilu demisiuneza, seu candu denumesce pre cineva; — ne ci candu legea nu-lu oblega se dee cuiva socota de faptele sale. Are dreptu a procede astu-feliu cu toti oficialii necapaci, negliginti ori neascultatori, — si e totu elu care judeca despre necapacitate, negligintia si neascultare. Corolariulu e ca, comitelesupremu in asta privintia are putere absolutu.

Acesta putere absolutu, se pote manifestu anca si mai amaru in consecintiele sale, caci déca comitelesupremu are dreptu din draga voia sa se demisiunedie pe veri care oficialu, elu ii pote demisiuna pre toti oficialii alesi de comitetu, denumindu insusi pre altii in loculu loru, si astu-feliu in cateva luni comitatulu se se pominésca totu cu oficialii ce au venitu in oficie pre cale absolutistica. Asia alegerea oficialiloru devine ilusoria, fictiune. Numai cu vicecomiteles se face exceptiune, caci de l'ar demisiuna pre acest'a, are se asculte pre comitetu la implerea postulu. Acestu absolutismu a comitelui supremu, e mai aspru de catu celu de sub Bach, caci atunci oficialii nu se puteau demisiuna de catra nisce capi de comitate, ci insusi ministerulu luá caus'a a mana.

IV. Proieptulu regimului tinde a irita natiunile, un'a contra alteia. Bate le ochi ca acestu proieptu face exceptiune in privintia fondulu regescu, ce sasii ilu numescu pamentu sasescu, bagu sema — de la locia loru — pentru ca sasii sunt maiortiate ce-lu locuescu.

Fundulu regescu nu se organiséza, ci remane in starea actuala; se sustiene stepanirea sasiloru in capulu romaniloru. Nu-lu lovescu ungurulu pre sasu, pentru ca sasulu se scie vaieta de se arde la Viena, de unde apoi vinu nisce cuvinte neplacute ungurulu.

Aci este dara unu dualismu in miniatura, seu déca mai voiti: unu subdualismu. Adeca, precum prin dualismu nemtii si ungurii s'au impartitu pre imperatia austriaca, — astfelu prin subdualismu in Transilvania ungurii si sasii se impartiescu pre stepanirea romaniloru, a nume: in comitate si in scaune au se stepanésca ungurii, era in fundulu regescu se ne stepanésca sasii: Aequalis dvisio non conturbat fratres.

Sasii, buni bucurosi ca li se face prte din domnia, vor vota acuma acestu proieptu de organisatiune alu regimulu i o isbesce in interesele nostre.

Mai apoi, intarindu-se regimulu, nu pte scapa din vedere ca sasii Transilvaniei au fostu pururia punctulu de radiemu au pardei (paringei) ce de la Viena se p'nea sub aspiratiunile unguriloru pentru a le radica din tietini. Déca nu de resbuare pentru trecutu, celu putienu de precautiune pentru venitoriu, gvernuflu se va vedé necesitatu a ni ti-i organisá si pre sasi. Atunci se pote ca noi se li msuramu cu mesur'a loru de acum'a.

Astu-feliu se face ca sasii ne lovescu acm prin voturile loru, era alu treile cotéza ca pentru acest'a mai apoi noi se lovimu pre sasi.

Ast'a nu conduce la pace intre natiuni.

V. Proieptulu regimului tinde a apesatiunalitatile nemagiare, si a nume pe raani. Natiunalitatile nemagiare, desclini noi romanii, n'avemu aristocratia de ncere si de bani, era organisarea toc-m pe aristocatia se baséza.

Natiunea nostra, de secle e totu strsa de pateri materiale. Cei ce au sts'o, s'au imbogatitu, era noi am seratu.

Peste acesta nedreptate, mai vine un'a: noi se avemu acum'a si drepturi mai putiene, tocma pentru ca suntemu cei storsi si nedreptatiti. — Va se dica: déca ti-a datu cineva o palma, intorce-ti faci'a ca are dreptu se-ti mai dee un'a.

Fiindu ca n'avemu aristocratia de cea pomenita, noi vom fi eschisi mai de totu din prim'a diumetate a comiteteloru municipali. In a doua diumetate vom intra prin alegeri, — dar scimu din esperiintia catu de nefavorabilu reesu pentru noi asemene alegeri.

Dar noi natiunalitatile n'avemu si nu potemu ave nici barbati guvernamentali, deci gvernuflu va cautá aiuria pre cei ce va se ni-i denumésca de comiti supremi prin comitatele nostre. In man'a acestoru comiti nenatiunali se va concentra apoi acea mare putere absolutistica.

Eca-ne fora comite natiunalu, fora comite natiunali, fora influentia necesaria natiunala chiar in comitatele ce noi le locuimu mai eschisivu, ori in maiortiate.

Prototindenia fora putere, ne vedemu dati in manile celor'a ce tote le potu.

VI. Conclusiune. Cetindu cineva proieptulu regimulu, mintea i se cufunda in adancimea trecutululu, pare ca retacesce prin unu museu ce dreptu anticitati contiene principie politice: cum e aristocratia etc. asiediate in cadre ce le-au facutu industriarii mai tardii: cum e centralismulu etc. Ai stá se credi ca e déca sér'a citesci istoria deplorableloru secle din evulu de mediu.

Dar nu e visu. Suntemu in seculu alu 19., in care civilisatiunea européna condémna principulu aristocratiei, alu centralismulu si absolutismulu, — punendu in loculu loru democratia, self-gouvernementulu si libertatea.

Ungurii s'au aventatu la putere cu spriginulu Europei. Acum puternici, batjocorescu principiele Europei, nedreptatindu democratia, libertatea etc. — Véda ei, cum vor mai poté contá pre simpatia Europei!

Cele trei principie din proieptu sunt astu-feliu, ca unulu fie-care de ele ajunge a ni nemici ori ce libertate politica; — cu atata mai vertosu are se ni-o nemicesca candu se arunca tote trei in capulu nostru.

Am ajunsu dile grele, dile de ispita. Se cere resolutiune si multa prudintia, ca se mantuimu consciintia drepturiloru nostre ca natiune si ca cetatieni.

De catu numitele trei principie, sunt nu mai putienu periculose tendintiele acele doue ale proieptulu: Un'a ne arunca in neamicetia cu conlocutorii, cu cari noi voimu tocma amicetia si pace;

Cea lalta ni amenintia natiunalitatea despre partea magiarismulu. Este ca in Ungaria si tierile anessate, poporale nemagiare sunt in maiortiate; statulu intregu e unu mosaicu de cele mai felurite natiunalitati. In considerarea acestei poliglotii, relatiunile interne trebuiescu organisate asi'a ca se nu vateme nici pre o natiune. Ministrulu inse, in motivarea proieptulu seu, tocma din contra dise ca: „asia pretindu relatiunile interne ale tierii.“

Óre gvernuflu si diet'a, ajunge-vor se recunésca si se respinga principiele si tendintiele, de urmari periculose, ce le contiene acestu proieptu? Vom vedé!

Din parte-ne ciuntamu dechiarandu apriatu ca nu potemu primi acestu proieptu, caci noi suntemu pentru democratia, pentru autonomia municipala,

pentru libertate,
pentru egală îndreptăţire naţională,
care se întemeieze:
pace şi amicizia între naţiuni!

De la Dieţ'a Ungariei.

Siedint'a casei reprezent. din 10 Iunie.

Presedintele *Somssich* deschide siedint'a de astăzi la 1 1/2 ora. După ce presedintele anunţă petitiunile înscrise, care se vor da comisiunii petitiionale, *Gorove*, ministrul de comunicaţiune, aduce un proiect de lege pentru schimbarea planului drumului de feră din orient, întărit prin lege; acestu proiect de lege se va tipări şi prodă comisiunii financiare şi celeia a căilor ferate.

Trecendu la ordinea zilei, se face votarea finală pentru esarendarea canalului *Franciscan*, ce se şi primesce.

L. *Szögyényi*, referintele comisiunii centrale, repôrta despre parerea acestora în privinţ'a clădirii calei ferate *Esseg-Sissel* şi recomandă primirea didirei în direpţiunea *Naschitz-Pozsega*.

Luvics partinesce propunerea şi, argumentandu că clădirea în direpţiunea recomandată de referintele comisiunii centrale tocmai cu atâtea spese se pôte execută ca aceea în direpţiunea *Diacovar-Brod*, recomandă casei a primi propunerea comisiunii centrale, cu atât mai mult, cu câtă acest'a e o dorinţă ferbită a naţiunii croate. Se primesce.

La 2 ore se închide siedint'a.

Arta în 9 Iunie u.

(Adunarea generală a Asociaţiunii Literare; teatrul diletanţilor din *Temisiora*; chorul plugarilor din *Chisetou*.) Pretinţ'a „*Albina*” totu de un'a a fostu cea d'antea, carea a datu publicului sciri detaiate despre adunările generale ale asociaţiunii noastre pentru cultur'a poporului. Asta data me temu, că nu curendu va potă face acest'a, căci precum un observatu, barbatii de condeiu mai toti primăra de la adunare şi de la nouu consistoriu diecescu vor potă se ajunga curendu a mai face si reporturi detaiate gazetelor. Si acest'a e causă pentru care întreprindu eu a scrie pe scurtu despre celea ce mi se impară mai demne de amintire.

Siedint'a prima generală s'a deschis luni la 10 ore înainte de mediadi de catra dlu eppu presiedinte *Procopiu Ivacicovicu*, în sal'a cea mare a edificiiu comitatense. Dlu primu presiedinte, carele anu n'a potutu participă, aflandu-se îndepartatu la băile Meadiiei, rostii unu discursu de deschidere atât de bunu, în câtu ar fi fostu de doritu, ca acel'a se fie ascultatu de unu publicu multu mai numerosu. Voiu se dicu, că la parerea mea, acest'a adunare generală a fostu cea mai pucinu cercetată dintre tôte câtu se tienura pana acum'a de siepte ani în ocia. Insuşi reportulu generalu apostrofă câtu de ageriu îndolint'a publicului nostru: — si acest'a trebuie se ni dee multu de cugetatu! Pentru ca se nu fiu reu întielesu, spunu lamuritu, că în siedint'a dilei prime, n'am potutu numeră peste 150 de membri, era în siedint'a de a doua di, mai nici una sută!

De altmintrelea siedint'a dilei de luni a decursu foarte bine si liniseitu; fiindu că afara de ascultarea lungului reportu generalu despre activitatea directiunii în cele noue luni de la adunarea generală de anu, ea au s'a mai ocupatu de câtu de numirea comisiunilor necesare si de alegerea de câtiva noui membri.

Acceasi di sér'a se produse societatea teatrală diletanţ'a din *Temisiora*, sub conducerea dlui docinte *Petru Popovicu*, si fiindu că după împregiarile cunoscute ale acelei societăţi si după unele faime ce se latisera, nime nu nutriă mari speranţ'e, succesulu fii chiar peste aşceptare! Diletanţii nostri secerara în ambele pese ce dadera, multe si meritate aplause. Totu în asemenea, séu si mai mare gradu succesa produciunilor chorului vocale alu plugarilor nostri din *Chisetou*, langa *Temisiora*, sub conducerea dlui preutu *Trifu Săpetianu*. Acestu choru se produse între ambele piese teatrale si la finitu, si prin provocari energice fii silitu a-si repoti ariale. Chorulu plugarilor ni face multa placere si — onore. Teatrulu era plinu în tôte spaciile sale, totu de romani, atara de unu numeru de oficieri de la regimentulu de ulani ce este statiunatu aici. —

Jeri, a doua siedint'a a adunării generale,

abia se potă incepe catra 11 ore, fiindu că comisiunile nu-si terminasera lucrarile. Siedint'a se tienu sub presidiulu dlui primu Vice-presiedinte *Sig. Popovicu*, de ora-ce dlu eppu era prin oficiu împedecat d'a lura parte. Din acest'a siedint'a, în multe privinţ'e foarte memorabile si şgomotosa, voiu amintii în pripa numai unele mominte de mare interesu. Asupr'a reportului generalu alu directiunii si a supr'a bugetului dlui *Babesiu* a reportatu oralmente două ore întregi, si propunerile facute de consulu în numele comisiunii concerninte, au fostu primite tôte, unele fora discussiune, altele după atacuri din diferite parti. Mi-am notatu si însemnu aci din aceste desbateri si rezultatulu lor, că societatea se îngagiă în unanimitate, a-si pune tôte puterile materiale si spirituale într'u a promovă cultur'a poporului — de diosu în susu, era nu mai multu ca pana acum'a, de susu în diosu prin care pasire de pana acum'a scôlele si industri'a de la tiera fusera de totu trecute cu vederea. Spre scopulu amintitu se preliminară 1500 fl. pentru incuragiarea prin visitatiuni si premia, a investimentului si industriei de pre la sate. Era stipendie pentru studintii la gimnasia academiale de dreptu si Universitati, se redusera la unu minimu. Scopulu societatei este, a împedecă, câtu numai se pôte influenţ'area scôleloru si investimentulu poporului prin contrari nostri nationali. Ddieu se li ajute neadormitilor nostri priveghiatori! —

Din preliminaru am priceputu, că în decursu de 9 luni, de la adunarea generală de anu, societatea a încasatu bani peste 5000 fl. adaca cu sum'a de 1051 fl. 72 cr. ce se află în casa, s'a adunatu impreuna 6302 fl. 13 cr. v. a. s'a spusatu pentru trebuinţ'e asociatiunii 2228 fl. 41 cr. aflandu-se astă-dara bani bunii în casa 4173 fl. 69 cr. Loteri'a de anu a adusu unu venitu curatu cam de 400 fl. dar acestu venitu nu este inca întregu limpeditu. Restanţ'ele din trecut pe la membrii fosti si actuali — trecut departe peste 2000 fl. v. a. S'au facutu dispuseliuni întefitorie pentru încasarea lor.

La revisiunea conturiloru despre venitul loteriei de anu, comisiunea emisa propinse a fi datu de incurcare si neşactitati, cari i fecera nărua după desbateri agere, fii necesitatea a numi alta comisiune, carea se se ocupe de examinarea mai penetrante a conturiloru atinse. Mai departe, la numirea nouci directiunii, dlu *Stănescu* redică unele esceptiuni infocate contra unora persône, ce — într'o parte indignă foarte, într'alta reuşă a scôte pe unii si a bagă pe alţii în directoratu. De directore primariu si a opt'a ora fii alesu cu aclamatiune *H. Sa*, dlu *Antoniu de Mocionu*. Siedint'a abia la 4 ore după mediadi se fini si astfelu se încheiă si a opt'a adunare generală a asociatiunii noastre.

Sér'a se dode balu national: în sal'a cea mare de la crucea alba, carele fii cercetatu de unu numeru destulu de considerabilu de danc si de domni. Dantiulu se continuă pana 'n di. După mediulu noptii avu locu loteri'a prein şciintiata, o loteria mica, fiindu că sortiunai pentru câte-va obiecte remase asociatiunii din loteri'a mare de anu. — S'a spusatu pentru teatru si balu si chorulu vocalu — peste mesura multu, ce din multe parti nu si aprôba; totusi societatea va se aiba si unu venitu curatu peste 500 fl. v. a. Închein cu observatiunea, că — si petrecerea în balu a fostu esclusivă romana; strainii — se ferescu de noi, bine facu: se ne ferimu si noi de ei! Cuiu ei euia. —

Caransebesiu 24 Maiu 1870.

(Despre reclamele congresului serbescu si privinţ'a comitelor romane.) Căndu ar tresi fulgerulu din seninu far' a se vedé vre-un nouu, pôte că nu m'ar cuprinde atât'a mirar, cusi cum me cuprinse, cãndu am cetitu în N. 41. alu *Albini* că congresulu serbescu, pe langa mai alte comune curatu romane, tindeu reclamă si Docecea din cottulu *Carasiu*, si anesese la ierarchi'a serbescă. Cum se numim noi pretensiunea ast'a? nesifla, temeritate, ôri cetezare, séu nebunni? Spresimile acestea ni se vedu inse pré line, în limba n' astu cuvânt nimeritu de a-mi esprime supriuderea. Aă dar ca si altunde mi ieu scaparea la religiune Scriptur'a numesce pe atari temerari „indraci” ceea ce după aplicarea mai moderna va se da: ômeni orbiti de patimi infuriate, cari nu sentiu de religiune, cari calca în picre totu dreptulu ddieescu si ômenescu, dreplu celu neinstrainaveru alu omului dela nara

asupr'a consciinţ'ei, ômeni, alu caror'a ddiu li este isband'a, religiunea li este rapirea, amorul fratiescu li e suprematisarea.

Dômn'e, dar pana candu? O mana de ômeni, patru cincii familii serbe, care nu facu mai multu de câtu 18 suflete, cu totu cu sugatorii veniti de ieri alaltieri în Docecea mai cu séna ca fugari din revolutiunea dela 1848, se dispuna acum' asupr'a ce e mai santu a unei comune chiaru rom. de 1700 de suflete! — Aici mi se vedu foarte bine nimerite cuvintele reportului de multu eppu *Grig. Maioru* din Ardealu, cu cari l'a apostrofatu pe ddiu, cãndu i s'a denegatu concessiunea dela guvernulu de a-si edifică biserica: „Astă-ti trebuie Dômn'e! că ai datu pamentulu teu totu la boieri si acum'a nu ti-a ramasu locu, pe care se-ti zidim tu casa.” Cu asemenarea ast'a ve agraescu si eu:

„Astă-ti trebuie, romani! că totu serbiloru ati datu antioietatea în biserica, li-ati datu onore a fi epitropi, a caror'a scaderi nici pana astadi nu sunt împacate, li-ati datu scaunule cele mai de frunte, care inse si pana acum sunt neplatite, i-ati primitu în comitetele parohiale ca ei se ve jóce. Dar atât'a nu e destulu, ci se încumeta a vi luă biserica se o facea serbescă, o biserica clădită si infrumşetiata ca putiene altele de prin pregiuru de crucerii vostri, agoniziti cu crunta scôdore. (Este unu usu vechiu, că fie-carui operariu montanu i se detrage din sembr'i'a lunaria câte unu cruceriu dela florinu, cari cruceri facu apoi unu venitu anualu regulatu alu bisericii pana la 400 fl. v. a.) Vreu se ve supuna unei ierarchii antinatională, ce tinde a ve desnationalisă. În fine vor încercă a vi serbi si scôla desf' copilu de serbu nu e de felu în scôla ce vi-a edificat' înalt. Crariu si se sustiene si adă prin societatea căilor ferate, salarisandu pe preoti si investiatori esclusivu numai pentru operariu montani, cari sunt toti romani, dar' nu si pentru cei doi trei tergoveti serbi.

Noi cantu se privim încercările acestea, care provina numai din mînto şerintă, de nisee lantisme copilaresci nerealisabile la care nu potemu dice alta, de câtu: „Lerta-le, dômn'e peatulu acest'a, că nu seiu ce facu, séu mai bine disu: Dômn'e, di-le mînt'e!”

Vâlceanu

Din comitatulu *Carasiului*, iunie.

(Unu preotu birtarin. Intelligenti'a juridica a unui oficiulu de magiaru) Scim'u că Statutul Organicu îi face pe preotii nostri, de voia de nevoia, se-si lumineze poporulu.

Dreptu respansu acestei detorinţ'e, preotulu *G. P.* din comuna *Clieiova*, lungu timpu s'a trudit a-si lumineze erediciosii sei în sant'a biserica cu cele „spirituale.”

Dar ori că spiritualele nu se prindu de poporu, ori că Santiei Sale i s'a uritu de truda, atât'a e destulu a sci că se apucă de altu modu: luă în arendu birtulu, si-lu asiedia în localitatea propria, în vecinatatea bisericii, imbiandu erediciosiloru ocaziune a se lumina cu cele „spirituose.”

Spirituali, séu spirituose, — totu atât'a: numai *luminati* se fie.

Dar cum se pôte unu preotu de birtarin? Astă că protopopulu nu scie, fiindu la Fegetu departe; — ori că scie, inse canonulu alu 8. din sinodulu ecum. VI. de la Trula, ce dice că: „birtari'a se oprise preotim'e,” nu va fi potutu sosi anca a se validă pana la Fegetu. Atât'a de securu că acestu dnu prtjopu e cunoscutu de unu zelu laudabile, deci credem că ajungu deca noi i-aretăm abusulu.

Interesati pentru starea preotim'e noastre, én se vedemu cum o duce acestu preotu birtarin:

În preser'a sambetei 16/28 maiu, cineva i-a mungitu cas'a si pôrt'a cu feliarite uritiuni. Preotulu merse la judetiu, si femeia unu omu vrednicu (carele si insusi voise ve iee arend'a) fu osendita la închisôre de două luni, si 20 fl. în bani. Cu atât'a nu se gata, căci în 3 iunie n. veni jurasorulu de magiaru *Zakarias Jozsi* si mergendu la preotulu celu cu spirituose, după ce întielise treb'a (si după ce a buna sôra de mai vedutu si cup'a, căci nu e birtu fora de cupa) demandă judelui comunulu: „Pe mnerulu acelu ce focutu la popo vostu bajocuru, delocu duce aici si pune la elu în prango, apoi mai spune eu chinez ce trebuie se facemu cu elu.”

Judele aduse în pranga femeia careia — la demandarea jurasorelui *Z. J.* — i legara la grumadi o ôla, plina cu . . . , dar de câtu se spunu, mai bine me facu că nu sciu ce a fostu în ôla si la ce a întrebuintat'o. Cu dob'a după

sine, fu portata de pre o ulitia pre alt'a, lovindu-i corpulu, spre mai mare batjocura.

Astu-feliu de batjocare, sunt terse de la tôte naţiunile culte, căci lovescu deunţ'itatea umana si împedeca întôrcerea peatului pre cale buna; dar la noi vedemu că magiarulu *Z.* le practica. Asta întielege dsa scopulu pedepşeloru.

Oficialii magiari la noi în comitatulu dlui *Fauru* sunt unu artielu de comerciu, vriu se dicu de birouri, bine coreatu. De ce? pentru că magiarii ne ştepanescu? Nu credu, căci insusi Doak disese în dieta (replicandu celor'a ce pretindeau a se aplică si nationali în posturi) că la oficie se nu se cerea catechismulu, ci capacitatea.

Apoi dara *Zakarias Jozsi* este ore celu capace?

Trista capacitate!!

Unu clieiovanu.

Langa *Logosiu*, iunie.

(Comuna *Remetea*, cu de essemplu spre a se vedé câtu de tare se neglije scôla.) Comuna *Remetea* desi se bucura de o pozitiune frumoşă topografica, pe drumulu de tiera catra *Logosiu*, indiestrata cu oficiolatu postulu, doi d. preoti, unulu absolutu filosofu era cefa latin preparandu si teologu, totusi cercetarea scôlei de scolari e în gradulu superlativu neglêsa. Fii informatu, cumca prunci *Remetei* de la *S. Pasci* nici macar unulu nu cercetădia scôla, dar si singuru avu ocaziune, în domineca portatôreloru de miru muieri, a vedé esindu din s. Biserica foarte putini ômeni si muieri, si numai doi scolari de confesiune jidana. Acesti doi prunci, de alta confesiune, au premaritu Dumnedicirea cu tôte cantarile, tocmai si cu *Cristosu* a înviatu. Traim în seculu alu 19., si în locu se progresăm, noi totu regresăm.

Acest'a se întempla acum cãndu ştepanirea la visitarea scôleloru confesionale, aflandu-le în astfelu de stare, după 1. si a 2. admoniare, a 3. ora, ni lo icé din manile nôstre.

Biserica cu scôla, uniculu semnu de vietă, uniculu dreptu santu ce-lu avemu, prin lasitate, nepasare séu interesu momentanu se-lu dudu strainiloru spre manipulare? ba nu, au comite peatulu de môrte. Tóta lumea culta progresădia, nisesce la dreptulu seu, era noi se stămu cu manile 'n sinu? „Preoti cu crucea 'n frunte:” De voiti a ve numi adeverati pastori ai turmei lui *Cristosu*, de voiti a ve numi lumina lumii, pastori cari 'si puau sufletulu pentru oile lor, lucrati cu energia, împreuna cu artistia comunale, ca prunci se amble cu diliginti'a la scôla, deorace numai astia ne vom potă bucură de scôlele nôstre cu caracteru confesionalu a le sustiené, la din contra se prelacu în comunale, si atunci peatulu ce va urnă din nepasarea si lasitatea nôstra, va cadé pe capulu nostru. †.

Sunete de desperare din partea investimentului.

Deca cresce omulu fora educatiune, séu deca capeta educatiune cea, devine celu mai sebatecu dintre tôte animalele pamentulu.

Platane.

Investiatorii romani din dieces'a *Caransebesiului*, au datu dovedile cele mai eclatante despre zelulu lor pentru năntarea investimentulu. Inse lefile cele slabe de prin unele comune, îi facu pre investiatori se cercé feliarite alte medilôce spre sustinerea familiei, si prin acest'a cercare slabescu din diliginti'a catra scôla, zelulu scade, investimentulu sta se desperdie.

În unele cercuri, precum în alu *Temisioru*, *Rositiu* sel. s'au îmbunitu salariile investiatoriloru. De ce comitetele parohiale si nu le îmbunescu astu-feliu în dieces'a întriga? Sâr poté, numai se le îndemne senatorii scolari ce i-au alesu sinodulu eparchiale. Ast'a aşceptăm de la senatori.

Cumca poporulu asculta asemene îndemnari, aducu proba portarea dlui jurasoru *Ioane Petrovicu*, carele în cerculu *Temisioru*, ca initiatoru de luminarea naţiunii sfatui poporulu si-i succese a mediloci dotatiuni precum se pomenescu în lege.

A. J.

Strentiu, (c. Alb'a inf. în Transilvania) iunie. 1870.

Multa stim. dle Redactoru! Mai înainte de a me dimite în meritulu corespondinţ'ei — ce urmédia mai la vale, spre a esensă întârdiarea publicării ei: se-mi fie iertatu a produce accea-

imprejurare, că suscrișul nu așteptat se iasă aceluși de la alții; ceea ce înseamnă ne făcându-se: impaciența n-ă silitu se nu mai așteptu, ci se ve rogu, ca în interesul publicului cetitorin, ma credu că și compatimitoriu — se dati locu, în colonele pretinutului diurnalu ce-lu redigeți, unătoriloru:

Cu mana debila și tremuranda apuce condeiulu a mana Dle redactore, pentru că voliu a Vi descrie cu elu unmai lucruri triste, lucruri cari după destimulu — loru: Dămne adeseori batu resboiu asupra vitoruluiu sermanei nōstre natime — multu cercate!

Ce vren se diu este: unu tristu și dore-rosu casu de mōrte a unu individū si fiū prē sincera a scumpi nōstre natimū, — este mōrtea bravului silvanistu, absolutu de sciintiele mon-tanistice în academi'a de Schemmiez, Iovianu Cioplinte, (fiū de plugaru) care abia în vēr'a an. trecutū și terminā cursulu alu III. — cu unu succesu laudabile, și imbucuratiū pentru noi romani în genere, — și care în Martiu a. c. mai înainte de a fi aplicatu la oficiulu silva-nalu — pre care s'a pregatitu: după o bolnavire sentita (de aprindere de erieri și tifus) în etate de 27. de ani — trecū la cele eterne, la sandu după sine o familia desperata, doi pari-riū amaru insielati în venitorulu fiūlu lorū, pentru cari s'au jertitu pana la miseria, o con-sōrtia fidela abia de 18. ani, carea totu odata e și mam'a nuci copile de cate-va lani — dēmua de compatimirea omenēscă, dens'a fora sus-tintia și vitoriu!

În repausatulu Iovianu Cioplinte, nati-nea a perdutu: pre unu prē sincera fiū alu ei, pe unu silvanistu bine priceputu în acesta ramu alu sciintiei, precum se pōte aceluși vedē chiar din absolutorulu repausatulu, — era ca documentu pentru venitoru: servesco „pla-nulu“ ce l'a lasatu de „modelu“ în academi'a de Schemmiez, pre care corpulu profesore de acolo l'a aljudecatu de celu mai pe lectu. —

Repausatulu Iov. Cioplinte, în anu din unna dorindu a fi în totu chipulu folositoru nati-nei sale, a prelucratu unu manualu (manuscrip-tu) ce tratēza despre „cultivarea padurei“ în si ecie și în genere; acestu manualu constă d'în 24 de cōle (formatu mare) pre care repausatulu l'a scriu cu scopu: ca cu timpulu se-lu pōta dā sub tipariū. —

A mai scrisu — cu o dibacia și pasiune rara — totu în Schemmiez 84 de cōle din istoria naturale și despre venatu, — tōte acestea cu asemene scopu spre a le pōte tipari și lasā natiunei sale de suveniru.

Apeleza la marinositatea inteligentiei nōstre romane, cu deosebire la ilustra familia Mocioniana, și nu rogu: ca în interesul literatur-rei nōstre, precum și în favorulu sermanei fam-ilie a repausatulu, se imbratsiedie mentina-tele manuscripte lucrute cu o dibacia rara, și se medilocēscă tiparirea lorū, — căci, ar fi o mare danna, a nu ne pōte folosi de ceea ce a sciintu desvoltā unu talentu romanu, — ca cu chipulu acestu: se-l pōta remanē în veci dulce suveni-rea lui. — Fie-i tieren'a usiora.

I. Popescu, parocu în locu gr. or.

Torace: mica în 23/5 st. v. 1870.

În Nr. 35. alu multu pretinutei „Albine“ aparū o corespondenția încercata de oșă, ce dicea „Dlu unu martorū“ a fi ale conducatori-lorū poporulu din Ecic'a și ambele Torace, — pentru portarea lorū facia cu votantiū la ale-gerea de ablatu dictale din cerculu Bega San' Georgiului. —

Nu scimū ce l'a indemnatu pe dlu cors la asemene insinuari, — pōte fi că însuși a aspiratu la straitia cu oșale, de aceea vorbescu despre dens'a.

Dle te insioli! conducatoriū si-au impli-nitu misiunea cu cea mai scumpa pietate facia cu multu inbitu nōstra natime; ei n'au rosu la oșă cum dicei dta, ci — ca martore, de privia nūma cesi ceva, îi pōtai vedē: pre unū standu ca o sentinela la gur'a ulitelorū, ca se nu se resfire poporulu, pfe alții standu între poporū, era pre alții alergandu în cocile pe sato ca se aduca pe cei ce au remasu îndereptu, — și ast'a dle se ni credi, că n'au facut'o cond. cu oșale în dinti ori în pusnariū — cum ti place — ci numai din devotamentu contra multu certat'a causa natiunala.

Nu scimū anca din ce punctu de vedere a puresu dsa candu dice „romani s'au portatu fōrte reu și că au desvoltatu putiēna energia în caus'a natiunala“ pōte fi că dlu cors. nu e îndestultu cu candidatur'a Dni Misiū? dsa ar fi doritu se candidamū unu barbatu resolutu

natiunalu opositionali ca si fericitul Gruescu!! ast'a si noi am fi doritu, inse jurstarile ne au silitu se ne alaturamū liberaliloru (sit venia verbo. . .) opositionali, germani si magiari, ca scii dle, si cu fie-iertatulu Gruescu numai cu ajutorulu acestor'a am reesita; — dar se ni credi că de reesiann cu Dlu Misiū, suntēnu securi că nu trainteamu dietei unu barbatu neaptu penta asta cariera, dar nici romaniloru unu inimicu ce ar fi luptatu contra dreptelorū pretensiunū natiunali, apoi credi că n'am facutu astia pecatu mare cătu se ne poti scarmenā în publicu, numindu-ne de tradatori eausei natiu-nale. —

Cumca din Torace o mica fractiune a votatu pentru Danilu; e adevratu; dar caus'a cea adevrata a nereesirii Dni Misiū după modest'a nōstra parere — nu se cuprinde în putiēne votari perdate din Torace, ci mai multu în sinceritate fratriborū serbi, cona-tiunali ai marelui luptatoru nat. Dliu Mileteicu, cari cu putiēna exceptiune totiau votatu pentru deachistulu Danilu, dandu la spate pactulu încheiatu cu romanii în Becichereculu mare și Temisior'a.

Deci ca on. pub. se nu fie sedusu a crede neadeverurile insirate de dlu cors., ni luamū libertate a face o scurta desluire, dandu fie carui Dnu libera voia a formulā conclusiunū.

Danilu a avatu 1200 de voturi; era D. Misiū 711, diferenti'a e 489; — numerulu celorū slabi de angera din Torace e cam 70, despre Ecic'a nu ni-a bine cunoscutu că multi au venit și peste nōpte, dar totuși presupe nenu, că nu vor fi tretutu în taberila straino atatia, cătu cu numerulu acelor'a și cu cei 70 dela noi, lora de concursulu fratriborū serbi, se fimu potutu paralasi maioritatea de 489 de voturi.

În fine, dle unu mart., de voiesci a face cătu de putiēnu servitiū causei natiunali, te ro-gamū a scrie în pub. fapte positive, era nu numai informatiū sōu dōra opiniiū, iē-ti pla-cerea a esī de sub masca de credi în adovorulu celorū disc. de dta, și pe ficcare ce au tradatu caus'a natiunala, arēta-lu cu nu pole în publicu, ca se cunōscă lunēa pe ai sei; era dumeloru se-si pērdă influenti'a ce o posedu, ca cu alta ocaziune se nu mai pōta tradā.

Georgiu Serbu mp. docinte; Lazaru Dra-goiū mp. docinte; Lazaru Trailescu mp. do-cinte.

Giul'a 25 maiu v. 1870.

(Procurare!) De oș'a ce banii încursi de lu giuleni, ca ajutoriu pentru Tofalei, nici pa-na acuma nu s'au aretatu publicitatii, îndras-nescu a rogā pe D. I. Popoviciū, colectantele, se binevoiescā a ni dā desluire despre banii pomeniti, nude sunt și ce s'au facutu?

P. G.

PROTOCOLULU

Siedinti'a XIII.

tiunute din partea directiunii asociatiunii na-tionale pentru cultura poporului romanu.

Aradu 29. Maiu nou 1870.

de fatia au fostu:

Presiedinte: Ioanu Popoviciū Desseanu directoriu secundariū.

Membri: Emanuilu Missiciū, Demeliū Bonciu, Emanuilu Missiciū, Ioanu Rosiu, o-sifitu Popoviciū, Teodoru Serbu și Georgiu Dogariū.

Notariū: Petru Petroviciū.

Nr. 90. Protocolulu siedintiei precedite s'a cetitu, si

Decisu: Se autentica.

Nr. 91. Se presenta rogarea stipendiat-lu asociatiunii Mihaiu Sturza teologu, si st-dinto privatu de a VIII. classa, — penta asemnarea întregulu stipendiu anuale, avend neincungurabila lipsa de a caletori la Belus pentru depunerea omenului de maturitate.

Decisu: Se asemna stipendiulu inveni-tiatu, în summa întregu, — la perceptoratu lungu emita. —

Nr. 92. Notariulu directiunii reportēz cu provocare la decisulu directiunali de Nr. 89 că au procuratu tipariturile dispū pentru balu, si sortitura.

Decisu: Se iē la cunoscintia si se predi perceptoratulū 2000 sortiri, si 150 bilete e familia a 3 fl. 50 si 350 de persōna a 1 fl. 2 er, pentru distribuie, — avendu a face cor-putu la timpulu seu. —

Nr. 93. Economulu asociatiunii Teodo Serbu face cunoscutu: că conformu decisul de sub nr. 86. au dispusu a se curati si var

localitatile asociatiunei, — dreptu-ace'a cere a se asemnā spesele facute. —

Decisu: Se iē la cunoscintia si se asemna spesele recerute la perceptoratu în summa de 10 fl. 20 er.

Nr. 94. Comisiunea esaminatori'a de rati-onimulu directoriului secundariū, presenta elaboratulu seu, — aretandu prin unu bilantiū detaiatu resultatulu perceptiuniloru si erogati-uniloru acestei sortiture si a balului, — după care fundulu asociatiunei a sporitu cu unu capitalu în bani gat'a după detragerea totororū speselorū în summa de 3002 fl. 75. er. v. a.

Decisu: Desbatendu-se cestiunea aceluși sub presiedinti'a interimala a comembrului Dr. Atanasiu Siandoru, se iē la cunoscintia reportulu comisiunei, si pe bas'a acestuia se dis-pune a se face reportu specialu si a se asterne adunarii generali. —

Nr. 95. Comisiunea emisa pentru elabo-rarea unu proiectu de propunere pentru mo-dalitatea latirei industriei si a comerçului între poporulu romanu presintandu acestu proiectu,

Decisu: Se iē la cunoscintia si se va sub-sterne adunarii generali.

Nr. 96. Se presenta opistol'a dlu parocu si asesoru consistorialu Trifu Siepetianu din Chisletu, prin care face cunoscutu că choristiū ingagiati la productiunea concertulu, impre-natu cu representatiunea pieselorū teatralu pe adunarea generala, — vor sosi dōminea în 5 l. c. doci recēra directiunea ca se-i tramita o anticipatiune pentru provederea speselorū de ca-letoria în summa de 60 fl. — de la Chisletu la Aradu si îndereptu. —

Decisu: Anticipatiunea receruta în summa de 60 fl. v. a. se asemna la perceptoratu, — pe bas'a decisulu de sub Nr. 88. si se insarcinēza notariulu directiunei a o tramite numai decatu dlu Siepetianu inca cu post'a de adi. — Pentru provisuniua si adaptarea celorū 18 choristi, — comembrulu directiunei Georgiu Dogariū este postitu a face dispasetiunile de lipsa. —

Nr. 97. Presiedintele directoriu secunda-riū — inscintieza: că castigandu-si informati-uni positive, cumca sorore asociatiū a Tran-silvaniei si Bucovinei de unulu si aceluși scopu ca si asociatiunea nōstra, — sunt provediute cu ajutorie banali de catre confratii nostri din Romania — prin urmare, deōrăce asoci-unea nōstra este cu multu mai marginita si scape-tata în midilōcele sale materiali, si are necesi-tate neincungurabila de unu asemenea sprigiuu fratiescu a conationaliloru de preste Carpati, propune: ca se se faca pasi si din partea di-rectiunei pentru de a fi considerata si asociati-unea nōstra ca atare, — cu unu ajutoriu ba-nale. —

Decisu: Fiindu că după esperinti'a facuta prin propunatoriulu directoriu secun-dariū, — se pōte deduce cumca existenti'a aso-ciatiei nōstre, ce are totu acele-si scopuri fi-kantropice si de vis'a culturalei poporulu romanu ca si sorore asociatiū mai sus numite, — la confratii din Romania nu este cunoscuta — dreptu aceea propunerea presiedinteli se primesce si se dispune: ca presiedintele direc-toriū secundariū se îndegete pasi necesari la loculu competentu în privinti'a aceluși. —

Nr. 98. Presiedintele directoriu secun-dariū propune de membri nūoi ai asociatiunei pre domniū.

1. Georgiu Marchisiū preotu gr. cat. din Honorodu în cottulu Satu-marelui si pre 2. Visariou Romanu inspectoru la banc'a de ascuratiune reciprocă „Transilvania“ — ambii cu ofertu anulul de 2 fl. pe anii 1870/71 1871/72 si 1872/73 cari au si solvitu compe-tenti'a pe toti acesti trei ani, în summa de 12 fl. v. a. si taps'u pentru diplōme cu 1 fl. v. a. —

Decisu: După votisare asutata ambi nu-miti domni se dechiara de membri alei ai Asociatiunei pe anii aretati, si se dispune in-matricularea lorū între membrii asociatiunei si estradarea diplōmelorū; era banii ofertulu cu 12 fl. si tacs'a pentru diplōme cu 1 fl. v. a. se predau la perceptoratu.

Nr. 99. În legatura cu Nr. precedinte — la propunerea presiedinteli directoriu secun-dariū,

Decisu: Se denumescu totuodata de colec-tanti ai Asociatiunei, si anume: dlu preotu gr. cat. Georgiu Marchisiū pentru partile din Satu-mare, si dlu Visariou Romanu pentru partile Transilvania insarcinandu-se notariulu directi-unei a estradā tipariturile necesarie pentru acui-rarea membrilor Asociatiunei: daspre ce sunt de a se inscintia ambii prin estrasu proto-colariū.

Nr. 100. Presiedintele directoriu secun-dariū face propunere a se tipari unu multe asem-plare de programe pentru agendele adunatii generali, si avendu a se compune reportulu ge-neralu despre activitatea directiunei se se pro-vōce toti oficialii respectivi ca se si terminē re-pōrtelē particulari si se le presinte directiunei în siedinti'a de dōminea. —

Decisu: Se primesce propunerea presie-dinteli si se dispune tiparirea programelorū în 300 de esemplare, — din care se se tramita la tōte foile câte unu esemplariū spre publi-care.

Cu compunerea reportulu generalu alu directiunei se insarcinēza notariulu directiunei Petroviciū, avendu alu presentā în siedinti'a st-tina directiunala. —

Toti oficialii directiunei, si a nume per-ceptorulu, fiscalulu, esactorulu, bibliotecariulu, economulu si notariulu au de a-si face repor-turile particulari, si a le presentā în siedinti'a proxima directiunala. —

Nr. 101. Ne mai fiindu altu obiectu de pertraptatū.

Decisu: Se defige terminulu siedintiei viitorie pre sambetā în 4. a. c. la 6 ore sōr'a, candu se va autentica si protocolulu acestei siedintie. —

S'a cetitu si autentiatu în siedinti'a stra-ordinaria de astadi.

Aradu 4 Iuniu 1870.

Directiunea Asociatiunei natiunale pentru cultur'a poporulu romanu.

Ioane Popoviciū Desseanu,

Directoriu secundariū;

Petru Petroviciū

notariū.

PROTOCOLULU

Sinodulu primu eparchialu alu diecesei romano greco-orientale a Caransebesiului con-vocatu în Caransebesiu pe 19 Aprile 1 Mai 1870.

Siedinti'a IV.

tienuta în 23 Aprile/5 Maiu 1870.

(continuare)

74. Reportatoriulu comisiunei financiale cu provocare la Nr. 41 în caus'a protopresvite-riilor eparchiali pentru platirea unu notariū de comitete si scaune protopopesci si alte spese de cancelaria, propune platirea unorū tacsē de la procese divortiali si disciplinari si a nume 1 fl. la inceperea si 1 fl. la capetulu procesulu pana atunci, pana candu sinodulu va midiloci acōpe-rirea acestorū spese.

Desbatendu-se obiectulu acestu se pre-da senatulu respectivu, ca pana la anulū vii-toriu se luere unu proiectu în obiectulu acestu.

75. Reportatoriulu comisiunei petitiunale cu provocare la Nr. 42 cur. a supra rogari fratriborū Dabici din Foroticu pentru concepu-nea schimbarei platiilor parohiale propune: ca pentru trecutu, deca compūna bis. se inyo-iesce se se cēra si inyoirea de la Consistoriu, era pe viitoru se se oprescā tōta schimbarea.

Schimbarea platiilor parohiale se pōte primi, pentru că platiurile si anu-nile sunt proprietate besericea gr. or. si sunt nealienabile, de alta parte schimbarea sunt de regula spre daun'a bisericiei.

Pentru curarea unu deapropu, care a se strapune senatulu epitropescu, si din pēru în casu va decide: deca atare schimbare folositō-ria pentru biserică s'ar pōte ap. obē.

76. Reportatoriulu comisiunei financiale, cu provocare la stabilirea diurnelorū si capi-lorū de mila pentru deputatii sinodali, propune ca se se decida 3 fl. diurne pe di si 1 fl. diurne de noia de pamentu, compundandu-se diurnele de la dta a venirii pana la dta plecarii. Ace-ste spese se se adreparteze prin protopopu de-a sufletele crestindorū din protopresbiterate; din acēsta causa notariulu se se insarcinēze cu compunerea unu prospectu, din care se se vē-da diu'a beserice si placerei si loculu de îndepar-tare a fis-paru deputatu.

Se transpune senatulu epitropescu pentru combinare.

77. Reportatoriulu comisiunei financiale cu provocare la Nr. 44 cur. supra propuneri-lorū deputatulu Dr. Alexandru Macioni, anume:

1. pentru ca sinodulu se mutiēna si din parte-si delegatiunea tramisa din partea con-gresulu natiunalu spre impacianie cu serbiū în privinti'a impartirii averi besericesci.

Se primesce parerea comisiei si delegatiunea respectiva se incunoscintia prin inaltu presidiu despre acest'a.

Mai departe cu provocare la Nr. 44 cur. 2. in privinta primirii si administrarii fondului scolaru de la Buda se propune, ca sinodulu se imputerisca totu pe ace'a si delegatiune emisa din partea congresului nationalu.

Predis'a parere se primesce acceptandu-se reportu despre primirea baniloru pe langa ratiociniu.

78. In privinta propunerii a 3., ca sinodulu se alaga 3 membri din sinulu seu si cu alti 3 din sinulu sinodului Aradului se staruiesca infintiarea unui Consistoriu in Temisior'a, comisuniua afla de lipsa a se alege acesti 3 membri si se se insarcineze, ca pentru sinodulu mai deaprobe se pregatiasca unu elaboratu in obiectulu acest'a.

Dupa o desbatere lunga deputatii protopresbiteri predau petitiunea de sub D/ si ceru votisare nominala; tienendu-se acesta votisare, 14 voturi au fostu „pentru“ tramitarea comisuniunei cerute, si 26 de voturi „in contra“ tramiteri, si asia cu majoritate absoluta de voturi s'a decisu netramitarea comisuniunei.

79. In privinta propunerii a 4, de sub Nr. 44 cur. pentru alegerea unei comisuni, carea se ingrigiasca pentru modalitatea cum s'ar acoperi apesele administrative besericesci din eparchia.

Se primesce emiterea unei comisuni din membrii urmatiori: Constantinu Radulescu, Iulianu Janculescu, Nicolau Andreovicu, Iosifu Popovicu, Ioanu Brancovicu si Dr. Alesandru Mocioni.

80. Reportatoriulu comisuniunei petitiunale, cu provocare la Nr. 45 si 46 cur. asupra motiunei deputatului Georgiu Trapisia si Paunu Iovescu in privinta directiunei scololoru nationale din frontari'a militara propune, ca aceste motiuni se se strapuna senatului scolaru, cu acea insarcinare, ca si in frontari'a militara statutu organicu se se introduca in tota estensuniunea sa.

Parerea comisuniunei se primesce.

81. Reportatoriulu comisuniunei petitiunale cu provocare la nr. 48 cur. a supra interpelatiunei deputatului Constantinu Radulescu si a supra rogari deputatului Ioanu P. Seimanu pentru imbunatatirea starei materiale a protitoru, propune alegerea unei comisuni, carea se elaboreze unu regulamentu pe bas'a sistemoideductiunei si se lucre unu proiectu, ce e de a se asterne la sinodulu celu mai de aproape. Se emite o comisuniune sub presidiulu parintelui archiereu din urmatiori membri: Iacobu Popovicu, Atanasiu Ioanovicu, Simeonu Dimitriovicu, Mihaiu Velceanu, Ioanu Stefanovicu, Antoniu Mocioni, Simeonu Popovicu, Vincentiu Babesiu, Dr. Alesandru Mocioni, Iosifu Seracinu, Constantinu Radulescu, Iulianu Janculescu, Dr. Atanasiu Marienescu, Simeonu Mangiuc'a, Nicolau Vasilieviciu si Ioane Petrovicu.

82. Reportatoriulu comisuniunei petitiunale cu provocare la Nr. 50 cur. in caus'a diaconiei din Lugosiu impartiasce parerea comisuniunei, ca Consistoriulu strinsu bisericescu se se indrumeze de a aduce decisiune meritoriale asupra recursului in intielesulu statutu organicu.

Dupa o desbatere lunga asupra terminului decisiunei meritoriale, ca acest'a involva alegere noua seu ba:

S'a primitu parerea comisuniunei fara ca se se decida si a supra alegerei.

83. Presiedintele archiereu pune la ordinea dilei alegerea pentru 2 mireni si unu preotu de asessori scolari, deorace la alegerea de ieri acestu numeru, nu capeta majoritatea absoluta, totu de-o-data pentru castigarea timpului provoca sinodulu, ca se incepa la alegerea senatului epitropescu, si fiindu-ca aceste alegeri dupa esperintiua pretindu timpul mai lungu si de alta parte sinodulu mai are unele de pertraptatu, cugeta a fi mai bine, ca se se emita o comisuniune pentru primirea sieduleloru de votisare, tienerea scrutiniului si aretarea resultatului.

Sinodulu primesce acesta propunere, si notarii Timoteiu Miclea si Nicolau Popovicu sub presiedinti'a deputatului Georgiu Pesteanu se insarcineza cu scrutiniulu.

Dupa intemplat'a alegere se aduce la cunoscintia, cumca senatulu scolaru s'a intregitu cu rmatiori asessori:

a) din cleru;

Atanasiu Ioanovicu.

b) dintre mireni:

Vasiliu Gurgutu, si Ioanu Balnosianu.

84. Era pentru senatulu epitropescu urmatiori au capetatu majoritatea absoluta:

a) din cleru:

Iosifu Popovicu si Ioanu Stefanovicu.

Si fiindu ca din 41 de voturi dupa consemnarea deputatiloru de facia alaturata sub E/, numai acestia capetara majoritatea absoluta, facendu-se alegere noua, s'au alesu inca:

din cleru:

Lazaru Tiapu, si Alesandru Ioanovicu.

dintre mireni:

Georgiu Mocioni de Foen, Ioane Peti'a, Alesandru Stanovicu, Georgiu Baiesiu, Ioanu Brancovicu, Dimitrie Popaviti'a, Simeonu Stojanovicu, Ioane Post'a.

85. Deputatulu Timoteiu Miclea preda rogarea locutoriloru din Comorisece asupra nedreptatiloru, ce li se face din partea preotului gr. cat. de acolo Pavelu Popa.

Se transpune consistoriulu pentru pertraptare competenta.

86. Deputatulu Andreiu Stolojanu preda in scrisu urmatorea motiune.

Pe temeulu §-lui 96 a statutu organicu punctulu 7 se ordineză facerea si punerea in vietia catu mai grabnicu a unui regulamentu de procedura disciplinaria in privinta eseceri de priveghiare si dejudecare a portarii morale si oficiose a preotimei de miru, ce compete senatului consistorialu strinsu besericescu in puterea §-lui 121 a-lu statutu organicu.

Se preda senatului strinsu besericescu pentru de a se ingrigi de o asemenea procedura pana la sinodulu mai de aproape.

87. Deputatulu Andreiu Stolojanu face urmatorea motiune:

Se se faca una adresa catra inaltulu congresu nationalu besericescu ca in puterea §-lui 154 punct. 2 regulandu si fipsandu tapsele stolari a-le preotimei parochiale, se computa unu stolariu nou.

Se preda inaltului presidiu pentru de a asterne motiunea catra inaltulu congresu.

88. Inaltulu presidiu aflandu ca obiectele de pertraptare s'au finitu si asia sesiunea sinodului de facia s'a incheiatu, multiemindu deputatiloru pentru activitatea deosebita, ostenele cea mare si rabdarea dovedita, pofindu-le caletoria norocosa, propune ca sinodulu se alaga o comisuniune pentru autenticearea protocolului, deora-ce pana manc deputatii se vor indeparta.

Se emite notariatulu sub presiedinti'a Ilustratii Sale Dlui Episcopu din membrii deputatii Simeonu Popovicu, Simeonu Mangiuc'a Petru Vuja, Timoteiu Miclea, Dimitriu Jacobescu, Dr. Alesandru Popovicu, Georgiu Trapisia, Ioanu Bartolomeiu, Dr. Atanasiu Marienescu si Nicolau Andreovicu.

89. Deputatulu Jacobescu Popovicu la finea siedintei se adresaza catra inaltulu presidiu cu o cuventare potrivita aducendu multiemita in numele sinodului pentru nisuint'a in administratiunea besericesca si scolaru, pentru aperearea intereselor acestora, bunavoint'a si intielapta conducere si sacrificiele ce le-au facutu, pentru resiedinti'a si fondulu instructu.

Sinodulu se desparte strigandu:

„se traiasca.“

Continuare

in 24 Aprile 1870.

90. Comisuniunea emisa pentru autenticearea protocolului s'a adunatu si protocolulu cetindu-se, cu pucine modificatiuni s'a autentiatu si subscrisu.

Ioanu Popasu mp. Mihaiu Poceanu mp. presiedintele sinodului. notariu.

Nicolau Andreovicu mp. protteru, S. Mangiuc'a mp. jude cerc. Dimitriu Jacobescu mp. protteru, Dr. Atanasiu Marienescu mp. ases. la trib. Dr. Alesandru Popovicu mp. doct. de med. Timoteiu Miclea mp. juras. Petru Vuja mp. jude cerc. Georgiu Trapisia mp. cap. pens. si Ioanu Bartolomeiu mp. notariu cons.

Varietati.

= Scandalulu unui preotu de serbu intr'o comuna romana. Din turm'a de preoti, prin cari ne stepania ierachi'a serbesca, unulu

remase in comun'a nostra Sa' Mihailu romanu (c. Temisului) chiar si acum dupa retragerea acelei ierachii. Numele Santiei Sale serbesci este Atanasiu Petrovicu. Intr'o di de serbatorile pasciloru, acestu popa de serbu veni la bisericu, unde gasi pe unu preotu romanu alu nostru ungendu-si credinciosii cu santulu miru. Preotulu de serbu incepu a goni poporulu de la sarutarea s. evangeliu si a iconei, era pe copilulu ce tienea santulu miru, mi-lu prinse delu trenti de cateva ori. Scandalulu tienu cam diumetate de ora, in catu invetiatiurulu cautu se incete cantarea. Acestea in bisericu, tacendu despre portarea serbulu afora de bisericu. Ore nici unu venerabilu consistoriu se n'aba dreptulu si detorinti'a a ni-lu „invetia minte“ pre Santia Serbesca? Unu Membru alu comitetului parochialu.

= Ce neghiobi sunt omenii, candu ministru nu mai e ministru! Conte Miko, pre catu timpu fu ministru, de cate ori mergea intre alegatorii sei la Clusiu, todeun'a era primitu cu mari ovatiuni. Acum, dupa ce s'a lasatu de ministria, mergendu erasi la Clusiu, nu mai gasi nici pomenire de veri o ovatiune. Tare s'a superatu Escelinti'a dumisale vediondu ca alegatorii si-au lapedatu bunulu obicei ovatiunale. Omulu de omenia inse nu tiene matia in sacu si Miko spuse sinceru catoru-va insi caus'a superarii sale. Lecu se gasi delocu. Ilu rogara se plece din Clusiu in catru-va, pre cateva dile, ca se se pota face pregatirile necesarie, — apoi se retorne si va fi intimpinatu cu tote ovatiunile cuviinciose, de cate mai nainte si-uitasera bietii alegatorii. Dictum factum. Miko pleca din Clusiu, unde retornandu dupa cateva dile, gasi entusiasmu mare „vivat, vivat...“

Reportu speciale despre resultatulu sortituri efepuite cu ocaziunea concertului arangiatu in 17 maiu a. c. st. n., in folosulu institutuului romanu de fete infintiandu in Oradea-mare.

S'au sortitu 57 de cole cu resultat ulu urmatiori:

Pe col'a a 3. coleptanta st. Dna Paulin'a Romanu, a castigatu Artemiu Siarcadi unu luminariu de la Dn'a Berth'a Kiss si a castigatu altu luminariu totu de la Dn'a Kiss.

Pe col'a a 2. colept. st. Dna Ermin'a P. Desseanu, a castigatu Andreiu Papp o straitio de venatu de la Dn'a An'a Diamandi n. Zsig'a.

Pe col'a a 12 colept. Elisabet'a Stanescu, a castigatu Iuliana Grozescu o mesaritua, manufactura de la Dnisor'a An'a Sierbanu, si Iosifu Popovicu unu tienetoriu de aprindiore de la Georgiu Horvath.

Pe col'a a 14 colept. Iulian'a Lazar, a castigatu Iosifu Ves'a unu tienetoriu de sugari de la Dionisiu Jancos, si Ilén'a Lazaru unu ornamentu de luminariu de la Dn'a Ermin'a P. Desseanu.

Pe col'a a 16 colept. Dn'a Paulin'a Romanu, a castigatu Emili'a Onody unu tienetoriu dezaharu de la Dnisor'a Linc'a Gitea, si Iositu Söke a castigatu unu tipu de la Dn'a lui Ignatiu Stup'a si o scatula de la Dnisor'a Emm'a Mandolovicu.

Pe col'a a 6 colept. Dn'a Elen'a Bic'a, a castigatu Gabrielu Neteu 2 tienetorie de flori de la Dn'a Sofi'a Zsig'a jun. si Elen'a Bic'a unu tienetoriu de fidibusu de la Dnisor'a Alesandr'a Fasie.

Pe col'a a 58 colept. Dn'a Luis'a Murgu n. Balcu, a castigatu Dn'a Serdült o tasa sub lupa de la Cristin'a Dragosiu si Berth'a Veinberger o scatula de smucu de la Dn'a Luis'a Mrgu.

Pe col'a a 19 colept. Rosali'a Budai a castigatu Mari'a Budai 2 luminarie de la Dn'a Cili'a Covaciu si Teodoru Gleim o parechia oraminte de luminariu de la st. Dn'a Ermin'a PDesseanu.

Pe col'a a 25 colept. Dn'a Iulian'a Marchiu a castigatu Demetriu Papp 2 pocali de flü de la Dn'a Ioanu Filimonu, si Simeonu Snu o parechia oraminte de luminariu de la Dnisor'a Gizel'a Kutiak.

Pe col'a 56 colept. Iulian'a Rednicu, a castigatu fundulu unu portfoliu de la Dn'a Borlaa si Iuliu Rednicu unu pocalu de la Elis'a Sirbanu.

Pe col'a 24 colept. Paulin'a Romanu, a castigatu Ioanu Papp 2 tomuri de posii de

Petöffy de la Paulu Papp, si Iositu Bozontai unu portfoliu de la Dn'a lui Nicolau Marcusiu.

Pe col'a 35 colept. Ecaterin'a Ghimaru a castigatu Danielu Millye unu tienetoriu de sugari de la Dn'a Elisabet'a Mihuti, si Georgiu Latky o tatiua de tutunu de la Elisabeta Valeanu.

Pe col'a 32 colept. Ermin'a Papp, a castigatu Iacobu Papp unu tienetoriu de stergure de la Iuliana Eftimi'a si Ermin'a Papp a castigatu 2 manchette de luminariu de la Dnisor'a Mari'a Szasz.

Pe col'a 15 colept. Cristin'a Papp, a castigatu Elisabet'a Tiforu unu tienetoriu de tutunu de la Iulian'a Rednicu si Teodoru Babau 2 tipuri de la Dn'a lui Iuliu Sonnenteld.

Pe col'a 26 colept. Dn'a lui Alesandru Dragosiu au castigatu Iosef'a Hajnal unu calamaru de la M. P. si Otili'a Papp unu pocalu de flori de la Rozali'a Pricrilu.

Pe col'a 30 colept. Dn'a lui Görög au castigatu Dn'a Kató unu tienetoriu de sugari de la Dn'a Pfeiffer si veduv'a lui Georgiu Magu 2 tienetorie de cenusia de la Dn'a Teresia Voiterschütz.

Pe col'a 27 colept. Paulin'a Romanu, au castigatu An'a Dombrádi unu servitiu de teia de la Dn'a lui Ioanu Gozmanu, si Sofi'a Zsig'a jun. unu etagieru de parete de la Dnisor'a Paula Ratiu.

Pe col'a 43. colept. Ecaterin'a Bordanu, au castigatu Stefanu Saviciu unu tienetoriu de bilete de la Dnisor'a Iulian'a Ratiu si Kundmán unu parfumu de la Dnisor'a Tini Papp.

Pe col'a 48 colept. Lucretia Juhász, au castigatu Veronic'a Chisiu unu tienetoriu de aprindiore de la Dn'a lui Carolu Lakatos, si fundulu unu einsatiu de cosutu de la Dnisor'a Emili'a Maniu.

Pe col'a 49 colept. Carolin'a Buteanu a castigatu fundulu unu tienetoriu de zaharu de la Dn'a Ermin'a P. Desseanu si 2 tienetorie de aprindiore de la Ecaterin'a Vékony.

Pe col'a 57 colept. An'a Buzill'a au castigatu fundulu unu etiu dela fratii Latzkó, si Paulu Georgiovicu una tienetoria dela Iosifu Szabó.

Pe col'a 51. colept. Elen'a Tieranu a castigatu fundulu unu portfoliu dela Sofi'a Dunkel si 2 manchette de luminaria de la Dnisor'a Mari'a Pappdanu.

Pe col'a 33 colept. Luis'a Murgu si Teodoru Ioanescu au castigatu Teodoru Pasco o tata sub pocale de la Dnisor'a Elisabet'a Szasz si Georgiu Betranuti o cosia de la Mari'a Görög.

(Va urmá.)

Concursu.

La cererea parocului din Budurés'a Teodoru Popovicu in protop. Meziadului, se deschide Concursu pentru o capelanua, care va fi de ajutoriu numai a celuiasi preotu, si a caruia salariu anuale va fi dupa intielegere.

Doritorii de a acupa acesta capelanua sunt pofiti recursurile lor pana in 25. Juniu a. c. provideute cu atestatele necesarie a trimite catra subscrisulu comitetu.

Comitetulu parochialu din Budurés'a.

Cu scirea si invoierea mea:

(1—3)

Petru Sabo mp. protop.

Cursurile la burs'a de Viena.

(Dupa incunoscintia telegrafica din 10 Juniu.)

Imprum. de statu convertatu cu 50/0 60.45 Imprum. nationalu 69.90 Actiunile de creditu 253.30; — sortiurile din 1860: 96.30 sortiurile din 1864: 116.75; Oblegatiunile desarscinarii de pamentu, cele ung. 79.75; banatice 79.75; transilv. 76.75 bucovin. 73.50 argintulu 119. —; galbenii 5.76 napoleonii 9.68.